

Algemene voorwaarden 10 401 06-01

PensioenPlan

Inhoud

	Hoofdstuk I Verzekering
1	Begripsomschrijvingen
2	Fiscaal kader
3	Grondslag van de verzekering
4	Bedenktijd
5	Aanvang van de risicodekking
6	Omvang van de verzekering; voorwaarden
7	Oorlogsrisico
8	Betaling van de premies
9	Investeringspremie
10	Jaarlijkse opgave
11	Inhouding van risicopremie voor dekkingen
12	Kosten
13	Verlenging
14	(Gedeeltelijke) afkoop
15	Beëindiging van de verzekering voor de einddatum
16	Uitkering op de einddatum
17	Verval van de verzekering
18	Uitbetaling
19	Begunstiging en wijziging begunstiging
20	Overdracht
21	Verpanding, zekerheidstelling
22	Belening
	Hoofdstuk II Beleggingsregels
23	Fondsen
24	Aankoop van participaties
25	Wisselen van fonds
26	Aankoop- en verkoopkosten
27	Rentegarantiefonds Nederland
28	Beleggingsopbrengsten
29	Kosten van de fondsen
	Hoofdstuk III Uitdiensttreding
30	Premievrijmaking bij uitdiensttreding
31	Overdracht pensioenrechten
32	Vermindering van overlijdensrisicodekking
33	Restitutie van vooruitbetaalde premie
	Hoofdstuk IV Beperkingen en verhogingen
34	Beperking van de overlijdensrisicodekking; carenzjaren
35	Recht op aanpassing van de verzekering
	Hoofdstuk V Algemene bepalingen
36	Verwerking persoonsgegevens
37	Uitvoering van mutaties
38	Verplichting om inlichtingen te verschaffen
39	Kennisgeving aan belanghebbenden
40	Wettelijke heffingen
41	Kosten
42	Duplicaatpolis
43	Onvoorziene omstandigheden
44	Toepasselijk recht
45	Domicilie
46	Behandeling van klachten
47	Wijziging van de tarieven en/of voorwaarden

Hoofdstuk I Verzekering

1 Begripsomschrijvingen

In de polis, in deze voorwaarden en in de Aanvullende voorwaarden wordt verstaan onder:

1.1 Aankoopkosten

De kosten voor aankoop van participaties in de fondsen.

1.2 Begunstigde(n)

Dege(n) aan wie de uitkering van enig verzekerd bedrag dient te geschieden.

1.3 Dekking

De verzekering van een geldelijke uitkering of premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid als gevolg van een op de polis specifiek omschreven verzekerde gebeurtenis.

1.4 Duurzame gezamenlijke huishouding

De duurzame gezamenlijke huishouding zoals deze is omschreven in de pensioentoezegging van de werkgever. Indien in de pensioentoezegging geen omschrijving van de duurzame gezamenlijke huishouding is opgenomen of als de pensioentoezegging niet bekend is bij de verzekeraar, wordt onder duurzame gezamenlijke huishouding verstaan de gezamenlijke huishouding van twee ongehuwde partners die voorzien in elkaars verzorging blijkens een notarieel verleden samenlevingscontract.

1.5 Fonds

Een door de verzekeraar afgezonderd deel van de beleggingen van de verzekeraar. De eigendom van de beleggingen in het fonds en de daarbij behorende activa is aan de verzekeraar voorbehouden.

1.6 Investeringspremie

Het deel van de premie dat voor omrekening in participaties in aanmerking komt.

1.7 Kinderen

De in de pensioentoezegging van de werkgever omschreven pensioengerechtigde kinderen. Indien de pensioentoezegging van de werkgever geen omschrijving van het begrip kinderen bevat, wordt onder kinderen verstaan: de kinderen jonger dan 30 jaar, waarmee de verzekerde, zijn (gewezen) echtgenoot of zijn (gewezen) geregistreerde partner, als ouder in familierechtelijke betrekking staat.

1.8 Koers

De prijs waartegen de participaties in een fonds worden aangekocht of verkocht. De koers is gelijk aan de intrinsieke waarde zoals aan het begin van elke koersdatum wordt vastgesteld. De intrinsieke waarde van een participatie in een fonds is gelijk aan de aanwezige totale vermogenswaarde van het fonds in euro's, gedeeld door het op het moment van vaststellen uitstaand aantal participaties.

1.9 Koersdatum

De datum waarop een koers van een fonds wordt vastgesteld. De verzekeraar bepaalt de koers alleen op dagen waarop de beurs geopend is, voorzover dat mogelijk is, gelet op onder meer het tot stand komen van noteringen of het afgeven van afgifteprezen in de onderliggende waarden van het fonds.

1.10 Kring van gerechtigden

- De (gewezen) echtgenoot van de verzekerde of de (gewezen) geregistreerde partner, als bedoeld in Titel 5a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, van de verzekerde dan wel de partner waarmee de verzekerde een duurzame gezamenlijke huishouding voert of heeft gevoerd en met wie geen bloed- of aanverwantschap in de rechte lijn bestaat.

- De kinderen, jonger dan 30 jaar, waarmee de verzekerde, zijn (gewezen) echtgenoot of zijn (gewezen) geregistreerde partner, als ouder in familierechtelijke betrekking staat.

1.11 Verzekeraar

REAAAL Levensverzekeringen N.V., gevestigd te Alkmaar, Wognumsebuurt 10.

1.12 Ongeval

Een plotselinge gebeurtenis waardoor onafhankelijk van de wil van de verzekerde, van buitenaf, plotseling, gewelddadig, rechtstreeks, in een ogenblik, een zodanig objectief medisch vast te stellen lichamelijk letsel wordt veroorzaakt, dat de verzekerde uitsluitend daardoor overlijdt of arbeidsongeschikt wordt in de zin van de Aanvullende voorwaarden voor vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid.

1.13 Participatie

De rekeneenheid waarin een fonds is opgedeeld. Het aantal participaties wordt in vier decimalen nauwkeurig berekend.

1.14 Premie

Het bedrag dat op grond van de verzekering eenmalig dan wel periodiek is verschuldigd.

1.15 Premievervaldag

De dag waarop de premie is verschuldigd.

1.16 Risicobedrag

Afhankelijk van de overlijdensrisicodekking waarin blijkens de polis bij overlijden van de verzekerde vóór de einddatum van de verzekering wordt voorzien: het verzekerd kapitaal, dan wel een bedrag ter grootte van de gekapitaliseerde waarde van het gegarandeerde nabestaandenpensioen dat als koopsom dient voor dat nabestaandenpensioen.

1.17 Risicopremie

Het bedrag dat op grond van de verzekering periodiek is verschuldigd voor de dekkingen.

1.18 Verkoopkosten

De kosten van verkoop van participaties in de fondsen.

1.19 Verzekerd kapitaal

Het op de polis vermelde verzekerde bedrag.

1.20 Verzekerde

Degene op wiens leven een dekking is gesloten.

1.21 Verzekeringnemer

Degene die de verzekering met de verzekeraar heeft gesloten.

1.22 Waarde van de verzekering

De waarde uitgedrukt in euro's van het totaal aantal aan de verzekering toegewezen participaties in de fondsen vermenigvuldigd met de koers van de desbetreffende fondsen. De verzekeraar kan aangeven dat de waarde in andere valuta dan euro's wordt uitgedrukt. De waarde van de verzekering is slechts een rekengrootte voor de vaststelling van de op de polis omschreven verzekerde uitkeringen.

1.23 Werkgever

Degene die de pensioentoezegging aan de verzekerde heeft gedaan, welke pensioentoezegging wordt uitgevoerd door middel van de verzekering.

2 Fiscaal kader

Deze verzekering betreft de verzekering van pensioenaanspraken als bedoeld in de terzake geldende bepalingen van de Wet op de loonbelasting 1964, of de daarvoor in de plaats getreden wetgeving.

3 Grondslag van de verzekering

3.1

De door of namens de verzekeringnemer en de verzekerde aan de verzekeraar verstrekte informatie waarnaar de verzekeraar met inachtneming van de Wet op de medische keuringen heeft gevraagd, met het oog op het sluiten, wijzigen of weer van kracht verklaren van de verzekering, vormt de grondslag van de verzekering.

3.2

Bij het tot stand komen van de verzekering dient het te verzekeren risico zich nog niet te hebben verwezenlijkt. Indien blijkt dat dit risico zich reeds heeft verwezenlijkt voordat de verzekering tot stand is gekomen, wordt geen dekking voor dat risico verleend.

3.3

Indien de informatie als bedoeld in het eerste lid onjuist of onvolledig blijkt te zijn verstrekt door een verzekerde, heeft de verzekeraar het recht om de gevolgen in te roepen die Titel 17 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en de Pensioen- en spaarfondsenwet, of de daarvoor in de plaats getreden wetgeving, hem daarvoor biedt, zoals het vervallen van de uitkering van een verzekering zonder premievrije waarde of het beperken van de hoogte van de uitkering van een verzekering met premievrije waarde. In die gevallen waarin

vermindering of vervallen van de uitkering als gevolg van het bepaalde in de Pensioen- en spaarfondsenwet, of de daarvoor in de plaats getreden wetgeving, niet mogelijk is en de onjuiste of onvolledige informatie is verstrekt door de werkgever van de verzekerde in zijn hoedanigheid van verzekeringnemer, heeft de verzekeraar recht van verhaal op die werkgever.

3.4

Indien de leeftijd en/of het geslacht van een verzekerde onjuist is opgegeven, wordt een verzekerde uitkering herberekend naar de juiste leeftijd en/of het geslacht op basis van hetgeen omtrent de premiebetaling is overeengekomen.

4 Bedenkijd

De verzekeringnemer heeft het recht de verzekering binnen dertig dagen na ontvangst van de polis per de ingangsdatum schriftelijk op te zeggen. Bij een dergelijke opzegging wordt een bedrag uitgekeerd ter grootte van de waarde van de verzekering, berekend op basis van de koersen van betreffende fondsen op de eerstvolgende beursdag na de datum van ontvangst van de opzegging, vermeerderd met de eerder ingehouden kosten.

5 Aanvang van de risicodekking

Het voor de verzekeraar uit deze verzekering voortvloeiende risico, dan wel de verhoging daarvan vangt per dekking aan op de ingangsdatum respectievelijk de verhogingsdatum van de desbetreffende dekking, maar niet voordat de eerste premie terzake aan de verzekeraar is voldaan en tevens de polis aan de verzekeringnemer is afgegeven.

6 Omvang van de risicodekking; voorwaarden

6.1

De verzekering omvat een of meer dekkingen onder voorwaarden zoals aangegeven op de polis.

6.2

In aanvulling op de Algemene voorwaarden gelden zoals aangegeven op de polis voor iedere op de polis vermelde dekking de op deze dekking betrekking hebbende Aanvullende voorwaarden en eventuele bijzondere voorwaarden.

6.3

De verzekering is over de gehele wereld van kracht.

7 Oorlogsrisico

Op grond van de Noodwet financieel verkeer kan de overheid ingeval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden met betrekking tot alle lopende levensverzekeringen beperkingen opleggen en nadere voorschriften geven ten aanzien van onder meer het verzekerde risico, uitkeringen en mutaties. Deze beperkingen en nadere voorschriften gelden dan voor deze verzekering.

8 Betaling van de premies

8.1

De premie is bij vooruitbetaling verschuldigd vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de op de polis aangegeven datum.

8.2

De premie is, met ingang van de eerstvolgende premievervaldag, niet meer verschuldigd zodra de verzekering vervalt door bepalingen in de Algemene voorwaarden of de Aanvullende voorwaarden.

8.3

De premie is onverminderd verschuldigd tot de eerstvolgende premievervaldag na verval van de verzekering door overlijden van de verzekerde.

8.4

De betaling van de premie geschiedt uiterlijk op iedere premievervaldag.

8.5

Indien de verschuldigde premie niet binnen een maand na de premievervaldag is voldaan, kan de verzekering door de verzekeraar premievrij worden gemaakt. Bij premievrijmaking wordt een meeverzekerde overlijdensrisicodekking beperkt tot een risicobedrag ter grootte van maximaal 90% van de waarde van de verzekering en komt een dekking van arbeidsongeschiktheidsrisico te vervallen.

8.6

Indien de verschuldigde premie deels niet binnen een maand na de premievervaldag is voldaan, kan de verzekering voor een evenredig deel premievrij worden gemaakt en kan elke dekking voor een evenredig deel worden verlaagd.

8.7

Het in dit artikel omtrent niet tijdige betaling van premie bepaalde geldt voor zover geen dwingendrechtelijke bepalingen in of krachtens de Pensioen- en spaarfondsenwet of daarvoor in de plaats getreden wetgeving anders voorschrijven.

8.8

Bij boeking in een rekening-courant met de werkgever blijft de werkgever de premie verschuldigd totdat de premie in rekening-courant is verrekend met een positief saldo ten gunste van de werkgever.

9 Investeringspremie

9.1

De investeringspremie is gelijk aan de betaalde premie vermenigvuldigd met het investeringspercentage. De hoogte van het investeringspercentage is op de polis aangetekend. Het verschil tussen de betaalde premie en de investeringspremie is bestemd ter dekking van kosten.

9.2

De investeringspremie wordt, na inhouding van de in artikel 26 bedoelde aankoopkosten, omgerekend in participaties, met inachtneming van het bepaalde in Hoofdstuk II.

10 Jaarlijkse opgave

Naast een schriftelijke opgave van de opgebouwde waarde van het pensioenkapitaal en voor zover van toepassing, een opgave van de verzekerde pensioenen, verzendt de verzekeraar jaarlijks een brief met de pensioenaangroei in het afgelopen kalenderjaar.

11 Inhouding van risicopremie voor dekkingen

De risicopremies voor de op de polis aangegeven verzekerde dekkingen worden maandelijks ten laste van de waarde van de verzekering gebracht door verkoop van participaties naar evenredigheid van de waarde van de verzekering in de afzonderlijke fondsen, dan wel zijn met overeenkomstige toepassing van het bepaalde in het artikel "Betaling van de premies" afzonderlijk verschuldigd.

12 Kosten

12.1

De verzekeraar brengt verzekeringstechnische beheerskosten in rekening. Deze vergoeding wordt maandelijks ten laste van de waarde van de verzekering gebracht door verkoop van participaties naar evenredigheid van de waarde van de verzekering in de afzonderlijke fondsen. De hoogte van de vergoeding is op de polis vastgelegd.

12.2

De verzekeraar brengt maandelijks € 5,70 aan administratiekosten in rekening, zolang de premie voor de verzekering is verschuldigd, ongeacht een eventueel verleende vrijstelling van premiebetaling wegens arbeidsongeschiktheid. Deze administratiekosten worden ten laste van de waarde van de verzekering gebracht door verkoop van participaties naar evenredigheid van de waarde van de verzekering in de afzonderlijke fondsen.

12.3

De administratiekosten bij een premievrije verzekering bedragen € 0,-.

13 Verlenging

13.1

De verzekeringnemer heeft tot drie maanden voor de oorspronkelijk overeengekomen einddatum het recht om de duur van de verzekering te verlengen met inachtneming van het hierna in dit artikel bepaalde.

13.2

Indien de verzekeraar door de verlenging een verhoogd risico aanwezig acht, kan hij aan de verzekerde nadere voorwaarden stellen die voor de verzekeraar voldoende zijn om tot verlenging over te gaan.

13.3

Indien de premies geheel of gedeeltelijk zijn belegd in het REAAL ParticipatiePlan Rentegarantiefonds Nederland, is verlenging van de duur van de verzekering uitsluitend mogelijk met minimaal 5 jaar.

13.4

De beoogde verlenging kan worden beperkt of uitgesloten door de ten tijde van de verlenging geldende wet- en regelgeving.

14 (Gedeeltelijke) afkoop

14.1

(Gedeeltelijke) afkoop van de verzekering is uitsluitend mogelijk indien en voor zover dat mogelijk is op grond van het bepaalde bij of krachtens de Pensioen- en spaarfondsenwet, of de daarvoor in de plaats getreden wetgeving.

14.2

Bij (gedeeltelijke) afkoop wordt de aangegeven waarde van de verzekering uitgekeerd tegen de koers van de eerstvolgende koersdatum volgend op de dag die in het schriftelijk verzoek daartoe is aangewezen. Deze datum kan nimmer eerder zijn gelegen dan de eerstvolgende koersdatum na binnenkomst van het verzoek tot (gedeeltelijke) afkoop bij de verzekeraar. Indien in het verzoek geen datum is aangegeven geldt de eerstvolgende koersdatum na binnenkomst van het verzoek tot (gedeeltelijke) afkoop.

15 Beëindiging van de verzekering voor de einddatum

Indien bij afkoop de gehele waarde van de verzekering wordt uitgekeerd, vervallen alle bij de verzekering behorende aanspraken en wordt de verzekering beëindigd.

16 Uitkering op de einddatum

16.1

Indien geen van de op de verzekering afgesloten dekkingen vóór de einddatum van de verzekering heeft geleid tot verval van de verzekering, komt de verzekering op de einddatum tot uitkering ter verwerving van een of meer periodieke uitkeringen van pensioen.

16.2

De hoogte van de uitkering op de einddatum wordt bepaald door de waarde van de verzekering vastgesteld op de eerste koersdatum volgend op de einddatum van de verzekering, met doorberekening van de verkoopkosten als bedoeld in artikel 26.

17 Verval van de verzekering

17.1

Indien de verzekerde overlijdt keert de verzekeraar de risicobedragen uit. Daarna vervalt de verzekering.

17.2

De verzekering vervalt zonder recht op uitkering zodra de waarde van de verzekering niet meer toereikend is om de administratiekosten, de vergoeding voor beheer en de premies voor de dekkingen te onttrekken.

18 Uitbetaling

18.1

Uitbetaling geschiedt zodra de verzekeraar de stukken heeft ontvangen, waardoor naar haar oordeel wordt bewezen:

- dat en aan wie enige uitkering is verschuldigd;
- welk deel van het tot uitkering komende kapitaal, conform het bepaalde in deze voorwaarden, dient te worden aangewend ter verwerving van pensioenen en welk deel van de uitkering in een eenmalige uitkering dient te worden uitgekeerd.

18.2

Op verzoek van de verzekeraar dient de begunstigde een verklaring van de belastingdienst over te leggen waaruit blijkt welk deel van de uitkering wordt aangewend voor pensioen, en welk deel van de uitkering in een eenmalige uitkering aan de begunstigde wordt uitgekeerd.

18.3

De betaling geschiedt door bijbeschrijving op een door de rechthebbende aangewezen rekening bij een in Nederland dan wel in een andere lidstaat van de Europese Unie gevestigde bankinstelling, in wettig Nederlands betaalmiddel. Eventuele door derden terzake

van de uitbetaling in rekening gebrachte transactiekosten komen voor rekening van de rechthebbende op die uitkering en worden op die uitkering in mindering gebracht.

18.4

Over niet in ontvangst genomen uitkeringen wordt geen interest vergoed.

18.5

Alle rechten op uitbetaling van een pensioentermijn op basis van de dekkingen van de verzekering, verjaren na verloop van een periode van vijf jaar, aanvangende op het ogenblik waarop de desbetreffende pensioentermijn opeisbaar is of te gelde kan worden gemaakt.

18.6

Alle kosten die voor de verzekeraar ontstaan doordat niet of niet tijdig aan de volgens deze voorwaarden geldende plicht om inlichtingen te verschaffen wordt voldaan, worden ingehouden op de uitkering.

19 Begunstiging en wijziging begunstiging

19.1

De verzekeraar keert hetgeen op grond van de verzekering is verschuldigd uit aan de daarvoor op de polis vermelde begunstigde(n).

19.2

Als begunstigde voor een uitkering bij in leven zijn van de verzekerde op de einddatum van de verzekering, kan uitsluitend de verzekerde worden aangewezen.

19.3

Als begunstigde voor een uitkering bij overlijden of een nabestaanden-rente kan, indien en voor zover er personen behorende tot de kring van gerechtigden zijn, uitsluitend een persoon behorende tot de kring van gerechtigden worden aangewezen.

19.4

Voor zover in de polis geen begunstigde is aangewezen of een andere begunstigde is aangewezen dan is toegestaan volgens deze voorwaarden, geschiedt een uitkering bij in leven zijn van de verzekerde op de einddatum van de verzekering aan de verzekerde en een uitkering bij overlijden van de verzekerde aan de personen die behoren tot de kring van gerechtigden.

19.5

Voor zover in de polis geen begunstigde is aangewezen geschiedt, bij ontstentenis van personen behorende tot de kring van gerechtigden, een uitkering bij overlijden van de verzekerde, in de onderstaande volgorde, aan:

- de erfgenamen van de verzekerde, indien op het moment voorafgaande aan het overlijden van de verzekerde een persoon uit de kring van gerechtigden in leven was;
- de werkgever, indien zijn bedrijf alsdan bestaat.

19.6

Indien meer dan een begunstigde is aangewezen, komen hoger genummerde begunstigten alleen dan in aanmerking als alle lager genummerde begunstigten ontbreken, overleden zijn of weigeren de uitkering te aanvaarden.

19.7

Indien een begunstigde overlijdt voordat een uitkering, waarvoor hij is aangewezen, opeisbaar wordt, gaat zijn recht niet over op zijn erfgenamen of rechtverkrijgenden.

19.8

Gelijk genummerde begunstigten komen gezamenlijk in aanmerking in de verhouding zoals deze voortvloeit uit de pensioentoezegging van de werkgever.

20 Overdracht

De verzekeringnemer kan de uit deze verzekering voortvloeiende rechten en verplichtingen uitsluitend overdragen aan de verzekerde.

21 Verpanding, zekerheidstelling

De verzekering kan niet worden verpand, niet worden prijsgegeven noch op enige andere wijze formeel of feitelijk tot voorwerp van zekerheid dienen.

22 Belening

De verzekering kan niet worden beleend.

Hoofdstuk II Beleggingsregels

23 Fondsen

23.1

De verzekeringnemer geeft de verzekeraar op in welk(e) van de door de verzekeraar in het kader van de pensioentoezegging aangeboden fonds(en) de verzekeringnemer wenst deel te nemen.

23.2

De verzekeraar kan voor deelneming aan bepaalde fondsen beperkingen stellen. Het beleggingsbeleid van een fonds kan worden gewijzigd.

23.3

De verzekeraar kan ten aanzien van bepaalde verzekeringsproducten een fonds voor nieuwe investeringen sluiten. De verzekeraar zal de betrokken verzekeringnemers hiervan in kennis stellen. De verzekeraar kan vervolgens de inzake dat fonds aanwezige waarde van de verzekering ten aanzien van die verzekeringsproducten herbeleggen in een ander zoveel mogelijk vergelijkbaar fonds.

24 Aankoop van participaties

24.1

Aankoop van participaties vindt plaats op de eerstvolgende koersdatum na de datum waarop de verzekeraar de premie heeft ontvangen.

24.2

De investeringspremie wordt, onder aftrek van aankoopkosten, volgens de door de verzekeringnemer opgegeven verdeling omgerekend in participaties. Deling van de investeringspremie minus aankoopkosten door de koers levert het aantal participaties op.

25 Wisselen van fonds

25.1

Tenzij dit is uitgesloten heeft de verzekeringnemer het recht tijdens de duur van de verzekering de verzekeraar opdracht te geven de participaties in de verzekering geheel of gedeeltelijk te wisselen voor participaties in een ander fonds.

25.2

De verzekeraar voert de wisseling uit tegen de eerstvolgende koersdatum na de dag van ontvangst van de opdracht tijdens kantooruren of tegen de eerstvolgende koersdatum na de datum van opdracht, indien deze later is. Als kantooruren worden aangemerkt de uren tussen 8.00 uur en 18.00 uur van de dag waarop het kantoor van de verzekeraar geopend is.

25.3

Over de te wisselen participaties worden de in artikel 26 bedoelde verkoopkosten in rekening gebracht.

25.4

Over de aan te kopen participaties worden de in artikel 26 bedoelde aankoopkosten in rekening gebracht.

26 Aankoop- en verkoopkosten

26.1

De verzekeraar brengt bij aankoop van participaties aankoopkosten in rekening ter grootte van 0,25% van de waarde van de aangekochte participaties. Er zijn geen aankoopkosten verschuldigd bij aankoop van participaties als gevolg van de toekenning van negatieve risicopremies.

26.2

De verzekeraar brengt bij verkoop van participaties verkoopkosten in rekening ter grootte van 0,25% van de waarde van de verkochte participaties. Er zijn geen verkoopkosten verschuldigd bij een uitkering wegens overlijden. Er zijn geen verkoopkosten verschuldigd bij verkoop van participaties voor de betaling van risicopremies en de betaling van verzekeringtechnische beheerskosten en administratiekosten.

26.3

De verzekeraar brengt geen aankoopkosten en geen verkoopkosten in rekening voor participaties in het REAAL ParticipatiePlan Depositofonds Nederland.

27 Rentegarantiefonds Nederland

27.1

Voor zover de premies zijn belegd in het REAAL ParticipatiePlan Rentegarantiefonds Nederland worden, indien participaties van dit fonds worden verkocht, naast de in artikel 26 genoemde kosten, uittreetskosten in rekening gebracht. Deze bedragen 10% van de aan dit fonds te onttrekken waarde.

27.2

Indien gedurende een aaneengesloten periode van ten minste vijf jaar in het REAAL ParticipatiePlan Rentegarantiefonds Nederland is belegd, brengt de verzekeraar geen uittreetskosten in rekening bij:

- expiratie van de verzekering op de einddatum;
- aanwending van de waarde van de participaties voor de aankoop van een periodieke uitkering van pensioen bij de verzekeraar.

27.3

De verzekeraar brengt geen uittreetskosten in rekening bij:

- uitkering van participaties ten gevolge van het overlijden van de verzekerde;
- afkoop en overdracht van de waarde van de pensioenaanspraken waaraan de verzekeraar verplicht is mede te werken op grond van het bepaalde bij of krachtens de Pensioen- en spaarfondsenwet, of de daarvoor in de plaats getreden wetgeving.

28 Beleggingsopbrengsten

Alle beleggingsopbrengsten komen na aftrek van eventuele kosten en/of belastingen, met uitzondering van verrekenbare dividendbelasting, volledig ten gunste van de betreffende fondsen.

29 Kosten van de fondsen

Alle kosten van een fonds, waaronder begrepen kosten verband houdend met aan- en verkoop van beleggingen, verschuldigde interest en ten laste van een fonds geheven belastingen, worden op de waarde van het betreffende fonds in mindering gebracht. De verzekeraar behoudt zich het recht voor de aan de verzekeringnemer doorberekende kosten aan te passen indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Hoofdstuk III Uitdiensttreding

30 Premievrijmaking bij uitdiensttreding

Indien de verzekerde ophoudt verbonden te zijn aan de onderneming van de werkgever, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, wordt de verzekering zonder verdere premiebetaling voortgezet, tenzij toepassing is gegeven aan het bepaalde in artikel 31.

31 Overdracht pensioenrechten

De verzekerde heeft het recht de afkoopwaarde van de door middel van deze verzekering verzekerde pensioenaanspraken te doen overdragen naar een andere pensioenuitvoerder, mits wordt voldaan aan het bepaalde bij en krachtens de Pensioen- en spaarfondsenwet, dan wel de daarvoor in de plaats getreden wetgeving. Door bovengenoemde overdracht doet de verzekerde jegens de werkgever afstand van de door middel van deze verzekering verzekerde pensioenaanspraken.

32 Vermindering van overlijdensrisicodekking

Bij premievrijmaking als bedoeld in artikel 30 wordt de bestaande overlijdensrisicodekking beperkt tot een risicobedrag ter grootte van maximaal 90% van de waarde van de verzekering, tenzij in de pensioentoezegging van de werkgever anders is bepaald.

33 Restitutie van vooruitbetaalde premie

Het deel van de vooruitbetaalde premie dat vanaf de eerste dag volgend op premievrijmaking als bedoeld in artikel 30 tot de eerstvolgende premievervaldag is verschuldigd, wordt gerestitueerd.

Hoofdstuk IV Beperkingen en verhogingen

34 Beperking van de overlijdensrisicodekking; carenzjaren

34.1

De beperkingen van dit artikel zijn van toepassing op de verzekerde waaraan ingevolge de Wet op de Medische Keuringen geen gezondheidsvragen mogen worden gesteld.

34.2

De verzekeraar dient de schriftelijke aanvraag voor de verzekering van een dekking waaruit voor de verzekeraar overlijdensrisico voortvloeit van de verzekerde te hebben ontvangen binnen drie maanden na de gebeurtenis waardoor de desbetreffende dekking voor het eerst medeverzekerd kan worden en wel binnen drie maanden nadat:

- de voor medeverzekering van zo'n dekking in aanmerking komende verzekerde pensioenaanspraken kan gaan ontlenen aan de pensioenregeling van de werkgever;
- de verzekerde een huwelijk, een geregistreerd partnerschap, of een duurzame gezamenlijke huishouding is aangegaan, dan wel
- er een kind is dat volgens de pensioentoezegging van de werkgever pensioengerechtigd is.

34.3

Indien de verzekerde overlijdt binnen één jaar (carenzjaar) na aanvang van de overlijdensrisicodekking die tijdig is aangemeld en het risicobedrag hoger is dan een bedrag ter grootte van 110% van de waarde van de verzekering, wordt de dekking beperkt tot een risicobedrag ter grootte van 110% van de waarde van de verzekering. Er is geen beperking van de dekking als het overlijden uitsluitend en rechtstreeks het gevolg is van een ongeval, dan wel de begunstigde(n) ten genoegen van de verzekeraar kunnen aantonen dat het overlijden van de verzekerde niet het gevolg is van een bij aanvang van de verzekering bestaande ziekte of gebrek.

34.4

Er is geen carenzjaar zoals bedoeld in lid 3 vanaf de aanvang van de tijdig aangemelde overlijdensrisicodekking, als op het leven van de verzekerde, direct voorafgaande aan de ingangsdatum van de verzekering met een pensioenvorm (tijdelijk partnerpensioen, levenslang partnerpensioen of wezenpensioen) die vanaf de ingangsdatum van de verzekering in die dekking voorziet, elders gedurende minimaal één jaar een zelfde soort pensioenvorm was verzekerd en het volgende geldt:

- elk bij de verzekeraar verzekerde pensioenvorm is niet hoger dan 25% van de omvang van de vergelijkbare pensioenvorm die direct voorafgaand elders was verzekerd;
- er zijn geen andere of meer pensioenvormen bij de verzekeraar verzekerd dan direct voorafgaand elders waren verzekerd;
- er is geen hoger aanpassingspercentage (naïdexatie) van pensioenvormen bij de verzekeraar verzekerd dan direct voorafgaand voor de desbetreffende pensioenvormen elders was verzekerd;
- het pensioengevend salaris van de verzekerde is op de ingangsdatum van de verzekering niet hoger dan 125% van het pensioengevend salaris waarop de elders verzekerde pensioenaanspraken waren gebaseerd;
- van de werknemer zijn aan de verzekeraar de recentste salarisstrook en de recentste pensioenopgave overgelegd inzake de hoogte van respectievelijk het salaris en de dekkingen van de pensioenverzekeringen direct voorafgaand aan de ingangsdatum van de verzekering bij de verzekeraar.

34.5

Indien schriftelijke aanvraag van de dekking door de verzekeraar na de in lid 2 bedoelde termijn wordt ontvangen, geldt voor de overlijdensrisicodekking - nadat daarvoor de eerste premie aan de verzekeraar is voldaan - niet gedurende één jaar maar gedurende drie jaren (carenzjaren) na aanvang van die dekking het bepaalde in lid 3.

34.6

Voordat de verzekeraar tot uitkering overgaat, heeft de verzekeraar, als het verzekerde voorval zich voordoet binnen één jaar nadat de verzekeraar de schriftelijke aanvraag voor de verzekering heeft ontvangen, het recht om een onderzoek te doen instellen naar de datum waarop de verzekerde een arbeidsovereenkomst is aangegaan met de werkgever.

35 Recht op aanpassing van de verzekering

35.1

Aanpassing van de verzekering vindt jaarlijks plaats op 1 januari volgens het bepaalde in de pensioentoezegging.

35.2

De verzekeraar voert de aanpassing van de dekkingen uit die voortvloeit uit de toename van het pensioengevend salaris van de deelnemer tot maximaal 25% per jaar. Bij de vaststelling van de toename wordt het deel van de toename dat uitsluitend wordt veroorzaakt door een vermeerdering van het overeengekomen aantal arbeidsuren per week, buiten beschouwing gelaten.

35.3

De verzekeraar voert de aanpassing van de dekkingen die voortvloeit uit de toename van het pensioengevend salaris van de deelnemer van meer dan 25% per jaar, uitsluitend uit als aan de verzekerde ingevolge de Wet op de Medische Keuringen (WMK) gezondheidsvragen mogen worden gesteld, maar niet eerder dan nadat hiervoor de gebruikelijke gezondheidswaarborgen zijn afgegeven, en de verzekeraar het risico heeft geaccepteerd.

35.4

Eventuele bijzondere bepalingen en clausules voor de dekking van het risico van overlijden zijn ook op de verhoging van het risico van toepassing.

35.5

Het recht op aanpassing van de verzekering vervalt indien:

- de pensioentoezegging wordt gewijzigd, terwijl de verzekeraar de wijziging hiervan niet wil uitvoeren;
- de verzekering geheel of gedeeltelijk premievrij wordt gemaakt;
- niet voor 1 april een opgave van het salaris aan de verzekeraar is verstrekt;
- vrijstelling van premiebetaling wegens arbeidsongeschiktheid is aangevraagd of een aanvraag daartoe redelijkerwijs is te voorzien, dan wel geheel of gedeeltelijk door de verzekeraar is verleend.

35.6

De verzekeraar accepteert geen verhoging van de overlijdensrisicodekkingen voorzover de som van de overlijdensrisicodekkingen hierdoor hoger is dan € 1.150.000,-. Voor de dekking van het gegarandeerde nabestaandenpensioen wordt hierbij uitgegaan van de gekapitaliseerde waarde van het nabestaandenpensioen op basis van de tarieven voor een periodieke uitkering van pensioen op het moment dat de verzekering wordt verhoogd.

35.7

Als aan de verzekerde ingevolge de Wet op de Medische Keuringen (WMK) geen gezondheidsvragen mogen worden gesteld, accepteert de verzekeraar geen verhoging van de dekkingen die voortvloeit uit een pensioengevend salaris van meer dan € 200.000,-.

35.8

Zodra de verzekeraar de in de leden 6 tot en met 7 genoemde bedragen verhoogt, gelden de verhoogde bedragen.

Hoofdstuk V Algemene bepalingen

36 Verwerking persoonsgegevens

De bij de aanvraag of wijziging van een financiële dienst verstrekte persoonsgegevens worden door de verzekeraar, respectievelijk een andere tot SNS REAAL Groep behorende rechtspersoon, verwerkt ten behoeve van het aangaan en uitvoeren van overeenkomsten terzake financiële diensten en het beheren van de daaruit voortvloeiende relaties, met inbegrip van de voorkoming en bestrijding van fraude en het uitvoeren van activiteiten gericht op de vergroting van het klantenbestand.

Op de verwerking van persoonsgegevens is de Gedragscode "Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen" van toepassing. De volledige tekst van de gedragscode is te raadplegen via de website van het Verbond van Verzekeraars www.verzekeraars.nl. De Gedragscode is ook op te vragen bij het Verbond van Verzekeraars (Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, telefoon 070 - 3 338 500). In verband met een verantwoord acceptatie- en uitkeringenbeleid kan de verzekeraar informatie inwinnen bij of verstrekken aan de Stichting CIS te Zeist. Doelstelling hiervan is risico's te beheersen en fraude

tegen te gaan. Het privacyreglement van de Stichting CIS is van toepassing (zie www.stichtingcis.nl).

37 Uitvoering van mutaties

De verzekeraar voert mutaties uitsluitend uit na ontvangst van een daartoe aan de verzekeraar gericht schriftelijk verzoek.

38 Verplichting om inlichtingen te verschaffen

De werkgever en de verzekerde zijn verplicht de verzekeraar alle inlichtingen te verschaffen die benodigd zijn voor een juiste uitvoering van de verzekering. De verzekeraar is niet aansprakelijk voor een onjuiste uitvoering van de verzekering als de werkgever of de verzekerde nalatig is de benodigde inlichtingen te verschaffen.

39 Kennisgeving aan belanghebbenden

39.1

Bij een kennisgeving door de verzekeraar aan een belanghebbende bij de verzekering, kan worden volstaan met het verzenden van een niet-aangetekende brief aan het de verzekeraar laatst bekende adres.

39.2

De verzekeraar kan in afwijking van lid 1 ook volstaan met het verzenden van een kennisgeving langs elektronische weg met inachtneming van de regels die daartoe zijn gesteld krachtens het bepaalde in titel 17 van Boek 7 Burgerlijk Wetboek of in wet- of regelgeving aangaande pensioenen.

40 Wettelijke heffingen

Eventueel tegenwoordige en toekomstige belastingen en andere wettelijke heffingen van welke aard dan ook in verband met de verzekering komen voor rekening van de verzekeringnemer, dan wel de begunstigde. Die heffingen worden, voor zover de verzekeraar deze heeft betaald, verrekend of aan de verzekeringnemer dan wel de begunstigde in rekening gebracht. Hetzelfde geldt voor het bedrag waarvoor de verzekeraar uit hoofde van de verzekering voor die heffingen aansprakelijkheid heeft.

41 Kosten

De verzekeraar heeft het recht om kosten, die hij in opdracht van de verzekeringnemer voor werkzaamheden voor de verzekering maakt, in rekening te brengen bij de verzekeringnemer of, bij ontstentenis hiervan, bij de begunstigde(n).

42 Duplacaatpolis

Indien de polis vernietigd is of verloren is gegaan, kan de verzekeraar aan de verzekeringnemer een duplacaatpolis afgeven. Door het afgeven van het duplicaat verliest de oorspronkelijke polis zijn rechtskracht.

43 Onvoorziene omstandigheden

In alle gevallen waarin deze voorwaarden niet voorzien, zal de verzekeraar naar redelijkheid handelen en beslissen.

44 Toepasselijk recht

Op de verzekering is het Nederlandse recht van toepassing.

45 Domicilie

De verzekeraar zal de verzekeringnemer en/of begunstigde(n) schriftelijk in de gelegenheid stellen om binnen een maand voor beslechting van een geschil de volgens de wet bevoegde rechter te kiezen. De keuze dient schriftelijk aan de verzekeraar kenbaar te worden gemaakt. Indien de verzekeringnemer en/of begunstigde(n) geen keuze hebben gemaakt, worden zij geacht voor een gerechtelijke procedure domicilie te kiezen in Alkmaar, ten hoofdkantore van de verzekeraar.

46 Behandeling van klachten

Klachten en geschillen die betrekking hebben op deze verzekering kunnen worden ingediend bij:

REAAAL Levensverzekeringen N.V.

t.a.v. de directie

Postbus 274

1800 BH Alkmaar

E-mail: klachten@reaal.nl

Wanneer het oordeel van de directie van de verzekeraar voor een belanghebbende niet bevredigend is èn belanghebbende een consument is, zoals gedefinieerd in het Reglement van de Ombudsman Verzekeringen respectievelijk het Reglement van de Raad van Toezicht Verzekeringen, kan de belanghebbende zich wenden tot:

Klachteninstituut Verzekeringen

Postbus 93560

2509 AN Den Haag

Tel: 070 - 333 89 99

Wanneer de belanghebbende geen gebruik wil maken van deze klachtenbehandelingsmogelijkheden, of wanneer de behandeling of uitkomst voor belanghebbende niet bevredigend is, kan het geschil worden voorgelegd aan de bevoegde rechter.

47 Wijziging van de tarieven en/of voorwaarden

47.1

Indien een wijziging van een verzekeringsvoorschrift dit noodzakelijk maakt, of indien zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen, heeft de verzekeraar het recht de voor de verzekering geldende tarieven en/of voorwaarden en bloc dan wel groepsgewijze te herzien.

Onder verzekeringsvoorschrift wordt verstaan: hetgeen bij of krachtens wet is bepaald, alsmede een besluit van een toezichthouder.

Onder uitzonderlijke omstandigheden worden verstaan: buiten de verzekeraar gelegen omstandigheden, niet zijnde trendmatige ontwikkelingen op de rente- en effectenmarkten, die aantoonbaar een zodanige verslechtering van de positie van de verzekeraar tot gevolg hebben, dat een voortdurende ongewijzigde dekking van het risico in redelijkheid niet van de verzekeraar kan worden verlangd.

47.2

De verzekeraar doet van de voorgenomen wijziging individueel mededeling, dan wel - indien andere mogelijkheden redelijkerwijze ontbreken - door middel van een advertentie in een landelijk verschijnend dagblad.

47.3

Een dergelijke wijziging gaat in op een door de verzekeraar vastgestelde datum. Deze datum zal niet eerder zijn dan dertig dagen na verzending van de in lid 2 bedoelde mededeling, tenzij ingevolge een verzekeringsvoorschrift een eerdere datum is voorgeschreven.

47.4

De verzekeringnemer heeft het recht de aanpassing aan de nieuwe tarieven en/of voorwaarden te weigeren, indien deze aanpassing leidt tot premieverhoging en/of beperking van de dekking. Geen recht van weigering bestaat indien het een verplichte wijziging betreft, die het rechtstreeks en uitsluitend gevolg is van een verzekeringsvoorschrift.

47.5

Indien de verzekeringnemer van het in lid 4 omschreven recht gebruik maakt, moet hij de verzekeraar daarvan binnen 40 dagen na de in lid 3 bedoelde mededeling schriftelijk in kennis stellen. In dat geval wordt de verzekering met ingang van de in lid 3 bedoelde datum waarop de wijziging ingaat, geacht te zijn gewijzigd in een premievrije verzekering, of - indien de verzekering geen premievrije waarde heeft - geacht te zijn beëindigd.

47.6

Heeft de verzekeringnemer geen gebruik gemaakt van het in lid 4 omschreven recht, dan wordt hij geacht met de aanpassing in te stemmen. In dat geval wordt de verzekering voortgezet met toepassing van de nieuwe tarieven en/of voorwaarden.

